

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 10 stycznia 2024 r.

ZP-NKWR.431.2.70.2023.TB

Pani
Magdalena Stefańska
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Wałbrzychu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 23 – 24 listopada 2023 r. na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Tomasz Borecki – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Edyta Kubicka – główny specjalista, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Zespole Placówek Wsparcia Dziennego – Świetlicy „Piaskowa Góra” w Wałbrzychu przy ul. Dunikowskiego 39, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Świetlicą” lub „Placówką”.

Przedmiotem kontroli była ocena działalności placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudniania jej pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2023 r. Kontrola obejmowała okres od dnia 1 października 2022 roku do dnia 23 października 2023 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Placówki pełniła Pani Estera Błażyńska, natomiast funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, zwanego dalej „MOPS” lub „Ośrodkiem”, w którego strukturze jest Świetlica, pełniła Pani Magdalena Stefańska, odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Możliwą przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów ustawy, która mogła wpłynąć na obniżenie standardu realizowanych przez jednostkę usług.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 44. Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań i oświadczeń złożonych przez Zastępcę Dyrektora Ośrodka Panią Jolanę Garbocz.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Zespół Placówek Wsparcia Dziennego – Świetlica „Piaskowa Góra” w Wałbrzychu jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną przez Miasto Wałbrzych. Placówka została powołana Uchwałą nr XL/344/2012 Rady Miejskiej w Wałbrzychu z dnia 29 listopada 2012 roku, w *sprawie utworzenia i nadania statutu jednostce budżetowej pod nazwą „Placówka Wsparcia Dziennego w Wałbrzychu”*, z późniejszymi zmianami. Ustawą z dnia 25 czerwca 2015 roku o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1045) został wprowadzony art. 18c ust. 1, zezwalający na połączenie placówki wsparcia dziennego z jednostką organizacyjną pomocy społecznej, o której mowa w art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Jeżeli połączenie obejmuje ośrodek pomocy społecznej, placówka wsparcia dziennego działa w ramach tego ośrodka. W związku z powyższym Uchwałą nr XXXII/406/2016 Rady Miejskiej w Wałbrzychu z dnia 24 listopada 2016 roku w *sprawie połączenie Placówki Wsparcia Dziennego w Wałbrzychu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu* uregulowano przedmiotową kwestię

Świetlica w momencie powstania w 2012 r. funkcjonowała przy al. Grota Roweckiego 3 w Wałbrzychu, natomiast od października 2022 r. została przeniesiona na ul. Dunikowskiego 39 w Wałbrzychu, gdzie prowadziła swoją działalność do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych. Zastępca dyrektora MOPS złożył wyjaśnienia na tę okoliczność, z których wynika, że przeniesienie miało być czasowe i wynikało z zaplanowanego remontu generalnego całego budynku przy al. Grota Roweckiego 3. Ostatecznie jednak Gmina Wałbrzych postanowiła sprzedać tę nieruchomość, a Placówkę pozostawić w obecnej lokalizacji.

Świetlica powstała przed 19 września 2014 r., czyli przed wejściem w życie zapisów art. 18b ustawy, dotyczących przepisów sanitarnych i przeciwpożarowych. Jednak w związku ze zmianą swojej lokalizacji w 2022 r. winna posiadać pozytywne opinie komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz właściwego państwowego

inspektora sanitarnego wydane w drodze decyzji administracyjnej. Ich brak stanowi nieprawidłowość.

(dowód: akta kontroli str. 19-20,26)

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy *placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie: 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; 2) specjalistycznej; 3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę* bądź w połączonych formach, o czym mówi art. 24 ust. 5 ustawy. Podczas kontroli w jednostce przedstawiono *Regulamin organizacyjny placówek wsparcia dziennego* wprowadzony Zarządzeniem nr 42/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu z dnia 24 października 2023 roku w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu*. Wcześniej obowiązywała *Procedura funkcjonowania Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w Wałbrzychu*. Regulamin określa zasady funkcjonowania i zadania czterech placówek wsparcia dziennego działających w strukturze Ośrodka, w tym kontrolowanej jednostki. Wskazano w nim, że Świetlica prowadzona jest w formie opiekuńczej i opisano również szczegółowe zadania Kierownika oraz wychowawcy. W Rozdziale IV Regulaminu określono sposób dokumentowania działalności Placówki. Zgodnie z jego zapisami w Świetlicy prowadzi się:

- dziennik zajęć z ewidencją wychowanków wraz ze zbiorczą listą ich obecności na zajęciach;
- teczkę pobytu wychowanka, w której gromadzi się:
  - karty zgłoszenia dziecka do świetlicy wraz z wszelkimi wymaganymi zgodami rodziców/opiekunów prawnych i klauzulą informacyjną RODO,
  - wstępne ankiety dla rodziców (diagnozy) oraz aktualizacje diagnozy, skierowania z właściwego sądu lub od pracownika socjalnego/asystenta rodziny/pedagoga szkolnego/pracownika innej instytucji pomocowej, jeśli takie zostały wystawione,
  - korespondencję dotyczącą wychowanka i/lub dodatkowe dokumenty dotyczące dziecka złożone przez rodziców/opiekunów prawnych (kopie zaświadczeń/orzeczeń lekarskich, opinie psychologiczne, pedagogiczne),
  - dodatkową dokumentację sporządzaną przez wychowawcę (notatki ze zdarzeń itp.),
  - karty wypisu dziecka ze świetlicy.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że powyższe dokumenty były prowadzone.

(dowód: akta kontroli str. 19-20)

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy, Placówka współpracowała z rodzicami lub opiekunami prawnymi dzieci, a także z placówkami oświatowymi. Z racji usytuowania Świetlicy

w budynku przylegającym do Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 7 w Wałbrzychu, do którego uczęszczała większość podopiecznych, wychowawca był w stałym kontakcie z kadrą szkolną, co przekładało się na bieżącą wymianę informacji dotyczącą konkretnych dzieci. Dodatkowo wychowawca miał stały kontakt osobisty i telefoniczny z rodzicami i opiekunami prawnymi dzieci uczęszczających do Świetlicy. W zależności od potrzeb odbywały się również indywidualne konsultacje z rodzicami.

Placówka organizowała spotkania ze specjalistami Działu Profilaktyki w MOPS. W przypadku, gdy zachodziła taka potrzeba rodzice oraz dzieci byli kierowani na spotkania z pedagogiem lub psychologiem z ww. Działu.

Wychowawca zachęcał i angażował rodziców w życie Placówki m.in. poprzez:

- wspólne wyjścia, zabawy, wycieczki;
- pomoc w przygotowaniu poczęstunków, świątecznych ozdób i stroików, występów dzieci, organizacji ich czasu wolnego.

Zarówno dzieci jak i rodzice, pod okiem wychowawcy, brali czynny udział w tworzeniu regulaminu Świetlicy, co wpływało na późniejsze respektowanie zasad. Wychowawca poprzez swoją pracę starał się kształtować wśród swoich podopiecznych właściwe zachowania w miejscach publicznych, poszanowanie tradycji np. świąt państwowych, zasady kulturalnego zachowania się przy stole podczas wspólnych posiłków lub wyjść do restauracji.

W Placówce odbywały się również zajęcia profilaktyczne o tematyce prozdrowotnej, ekologicznej, z zakresu kulturalnego zachowania, przeciwdziałania uzależnieniom, tolerancji i wzajemnego szacunku. Cyklicznie organizowano spotkania z pracownikami straży miejskiej, straży pożarnej, sanepidu, specjalistami Działu Profilaktyki MOPS. Współpracowano z lokalnymi stowarzyszeniami, m.in. „Przyjazny Stary Zdrój”, „Progres”, z którymi organizowano warsztaty, akcje charytatywne, wycieczki, imprezy integracyjne. Wśród uczestników zajęć świetlicowych znajdowała się grupa dzieci z Ukrainy, podejmowano w związku z tym również współpracę z tą częścią lokalnego środowiska. Starano się także uczyć dzieci szacunku dla osób niepełnosprawnych, dlatego cyklicznie brano udział we wspólnych zajęciach z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej. W październiku 2023 r. podopieczni Placówki wystąpili podczas koncertu Stanisława Soyki z okazji zakończenia Festiwalu Piosenki Niepełnosprawnych. *(dowód: akta kontroli str. 21-23)*

Pobyt dziecka w Placówce był dobrowolny i nieodpłatny, co jest zgodne z art. 23 ust. 2 ustawy. W okresie objętym kontrolą nie było dzieci skierowanych do Placówki na podstawie orzeczenia sądu. Opieka w Świetlicy była sprawowana od poniedziałku do piątku, w godzinach 12.00-18.00, w okresie wakacji i ferii zimowych w godzinach 8.30-15.30.

W kontrolowanej jednostce zorganizowano warunki i zapewniono stały czas na odrabianie lekcji, odbywało się to codziennie po przyjściu dzieci do Placówki oraz po posiłku. Pomocy w nauce udzielał wychowawca, młodszym dzieciom pomagali też starsi wychowankowie. Ponadto, wychowawca angażował się w nadrobienie powstałych zaległości szkolnych oraz wspierał podopiecznych w doskonaleniu czytania i pisania. Dodatkowo z uczniami ukraińskimi ćwiczone czytanie i pisanie w języku polskim. W 2023 r. roku odbyło się również spotkanie z lokalną pisarką, która zachęcała do aktywnego czytania. Działania wychowawcy koncentrowały się też na pobudzaniu i rozwijaniu zainteresowań wychowanków oraz na kształtowaniu w nich umiejętności wykorzystywania czasu wolnego. W tym celu prowadzone były różnorodne rodzaje aktywności, wspierające prawidłowy rozwój dziecka tj.:

- arteterapia;
- zajęcia z zakresu cyberbezpieczeństwa;
- zajęcia relaksacyjne;
- turnieje gier planszowych;
- zajęcia sportowo – ruchowe;
- zajęcia turystyczno – regionalne;
- zajęcia komputerowe i interaktywne;
- wyszukiwanie informacji w Internecie i wykorzystywanie narzędzi internetowych do tworzenia wspólnych prac.

Tematy w dziennikach zajęć potwierdzają powyższe. *(dowód: akta kontroli str. 20, 23-25, 27)*

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy, w tym samym czasie pod opieką jednego wychowawcy nie powinno przebywać więcej niż 15 dzieci. Analiza trzech dzienników zajęć, w tym jednego prowadzonego w okresie ferii zimowych i wakacji wykazała, że liczba dzieci zapisanych do Świetlicy oscylowała od 24 do 28. Natomiast ich liczba podczas zajęć nie przekraczała 15 uczestników będących pod opieką jednego wychowawcy. *(dowód: akta kontroli str. 20, 27)*

Ustawa określa wymogi kwalifikacyjne, które muszą spełnić osoby zatrudnione w placówce wsparcia dziennego. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że kierownik Placówki, wychowawcy, którzy byli zatrudnieni w okresie objętym kontrolą, posiadali wymagane kwalifikacje zgodne z art. 25 ust. 2 pkt 1 i art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy. Zgodnie z art. 25 ust. 2 pkt 2, 3, 4, 5 oraz art. 26 ust. 2 ustawy, wszystkie osoby złożyły pisemne oświadczenia i zaświadczenia: potwierdzające brak pozbawienia władzy rodzicielskiej oraz fakt, że władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona, że wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu

egzekucyjnego, że nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, że nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W okresie objętym kontrolą, przy zapewnianiu opieki nad dziećmi przebywającymi w Placówce oraz w wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań, nie korzystano z pomocy wolontariuszy.

(dowód: akta kontroli str. 20, 28-29)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Zespole Placówek Wsparcia Dziennego – Świetlicy „Piaskowa Góra” w Wałbrzychu przy ul. Dunikowskiego 39 stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Po zmianie lokalizacji Placówka nie posiadała pozytywnych opinii komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydanych w drodze decyzji administracyjnej.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Pozyskać pozytywne opinie komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydane w drodze decyzji administracyjnej.

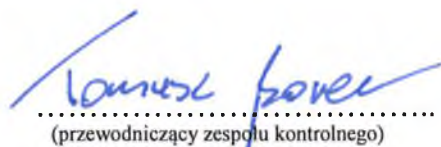
Podstawa prawne: art. 18b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.)

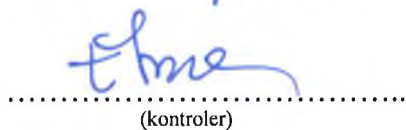
Termin realizacji: niezwłocznie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.), kontrolowana jednostka, której wydano zalecenia pokontrolne, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W terminie do 29 lutego 2024 r. proszę powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu.

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zeyllia
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Promocji Społecznej
.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)